

Wat zijn de Millenniumdoelen?

De lidstaten van de Verenigde Naties hebben in 2000 beloofd hun uiterste best te doen om tegen 2015 een stuk op te schieten in de strijd tegen armoede en ongelijkheid. Ze engageerden zich voor acht meetbare doelstellingen om honger, armoede, ziekte, analfabetisme, milieuvervuiling en de discriminatie van vrouwen zoveel mogelijk de wereld uit te helpen. Het referentiejaar voor de vooropgestelde reducties is 1990.

Extreme honger en armoede halveren

Het aandeel mensen in extreme armoede en het aantal mensen met honger moet tegen 2015 met de helft naar beneden. In 1990 leefden 1,2 miljard mensen, 28 procent van de wereldbevolking, in extreme armoede. Dat aandeel was in 2002 geslonken tot 19 procent. Het aandeel hongerlijders in ontwikkelingslanden daalde van 20 procent of 824 miljoen mensen in 1990 tot 17 procent of 814 miljoen mensen in 2002.

Alle kinderen naar de basisschool

In 2015 moeten alle kinderen in de hele wereld naar de basisschool. In 1990 begon slechts 81 procent van de kinderen aan lager onderwijs, in 2004 was dat 87 procent.

Gelijke kansen voor mannen en vrouwen

De ongelijkheid tussen mannen en vrouwen moet tegen 2015 op alle onderwijsniveaus zijn weggewerkt. In 1990 gingen voor elke 100 jongens slechts 89 meisjes naar de basisschool, 92 jongedames naar de middelbare school en volgden 97 studentes hoger onderwijs. De ongelijkheid op de arbeidsmarkt en in de politiek moet zoveel mogelijk worden verminderd. Het aandeel vrouwen dat buiten de landbouwsector werkt, steeg tussen 1990 en 2004 van 36 tot 39 procent. Het aandeel vrouwen in het parlement steeg wereldwijd van 12 procent in 1990 tot bijna 17 procent in 2006.

Kindersterfte terugdringen

Het aantal kinderen dat sterft voor hun vijfde levensjaar moet tegen 2015 met twee derde zijn verminderd. In 1990 haalden 95 kinderen op 1000 hun vijfde levensjaar niet. In 2004 waren dat er nog 79 op 1000.

Moedersterfte met 3/4 verminderen

Het aantal vrouwen dat in het kraambed sterft, moet tegen 2015 met drie vierde naar omlaag ten opzichte van 1990. Het is erg moeilijk betrouwbare cijfers te krijgen over kraambedsterfte. De regionale verschillen zijn erg groot. In 2000 stierven in de Afrikaanse landen ten zuiden van de Sahara naar schatting 950 moeders op 100.000 bevallingen. In de rijke landen waren dat er 14.

HIV/aids, malaria en tuberculose bestrijden

De verspreiding van HIV/aids, malaria en tuberculose moet tegen 2015 zijn stopgezet en teruggedrongen. De aidsepidemie concentreert zich vooral in de Afrikaanse landen ten zuiden van de Sahara, waar 64 procent van de dragers van het HI-virus en 90 procent van de seropositieve kinderen wonen. Het aandeel volwassenen tussen 15 en 49 met HIV/aids lijkt zich te stabiliseren op hoog niveau, rond 6 procent, omdat evenveel mensen sterven aan aids als er nieuwe besmettingen bijkomen. De Verenigde Naties hebben geen exacte cijfers over malaria, maar ze stellen wel vast dat de verkoop van muskietennetten sinds 1999 een hoge vlucht neemt. Het aantal gevallen van tuberculose stijgt gestaag, van 122 op honderdduizend in 1990 tot 128 op honderdduizend in 2004. Elk jaar sterven 1,7 miljoen mensen aan tbc.

Veilig drinkwater en een gezond milieu

De VN vragen regeringen rekening te houden met de principes van duurzame ontwikkeling en op te treden tegen de plundering van natuurlijke rijkdommen. De beboste landoppervlakte daalde tussen 1990 en 2005 van 31,3 tot 30,3 procent, maar de oppervlakte beschermd natuurgebied steeg. De VN willen concreet het aantal mensen dat geen toegang heeft tot drinkwater en adequaat sanitair halveren tegen 2015. Het aantal mensen met toegang tot drinkwater steeg tussen 1990 en 2004 van 78 tot 83 procent en van 49 tot 59 procent voor toegang tot sanitair. Vooral in Afrika zijn stadsbewoners beter af dan mensen op het platteland. De VN willen ook de levensomstandigheden in de sloppenwijken verbeteren. Het aantal sloppenwijkbewoners steeg tussen 1990 en 2001 van 721,6 tot 924 miljoen.

Een wereldwijd partnerschap voor ontwikkeling

Het achtste doel zegt wat de rijke landen moeten doen om de millenniumdoelen te halen: meer hulp geven, meer schulden kwijtschelden en eerlijke afspraken maken over handel. Al in 1970 namen de 22 rijkste landen zich voor om 0,7 procent van hun bruto nationaal product aan hulp uit te geven. Slechts vijf landen houden zich daaraan.

Ongelijke vooruitgang

De mensheid als geheel is goed op weg om de meeste doelen te halen. Achter het globale gemiddelde schuilt een grote regionale ongelijkheid. In Azië is de armoede sinds 1990 al met de helft verminderd, dankzij de economische glansprestaties van China en India. Toch wonen de meeste armen nog altijd in Azië. In Afrika ten zuiden van de Sahara is het percentage van mensen dat in extreme armoede leeft sinds 1990 ongeveer gelijk gebleven. Gewapende conflicten zitten daar voor iets tussen, maar ook aids, voedselonzekeerheid en een gebrekkige toegang tot schoon water en medische zorgen.

De doelstellingen hebben intussen hun nut al bewezen, ook wanneer ze niet overal worden gehaald. De afspraken vormen een kader om de inspanningen voor ontwikkeling en armoedebestrijding beter op elkaar af te stemmen. Bovendien zijn ze onmisbaar geworden als instrument om mensen te mobiliseren en politici eraan te herinneren hun belofte waar te maken.